

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Letnik LXXIV.

Ljubljana, 9. oktobra 1937.

Štev. 10.

Izhaja mesečno. — Leto 1937. — Naročnina: 50 Din letno.

78.

Okrožnica papeža Pija XI.

„Ingravescentibus malis“

o svetem Marijinem rožnem vencu.

Dragi verniki!

Sv. oče, papež Pij XI., je za letošnji oktober izdal okrožnico o svetem rožnem vencu, da bi vernike vsega sveta znova navdušil za to prelepo in prekristno molitev. Naroča škofom, naj svojim škofljanom priporočajo pobožnost svetega rožnega venca. Ne morem tega storiti z lepšimi in tehtnejšimi besedami, kakor je storil to sv. oče v svoji okrožnici. Zaradi tega vam sporočam besede papeževe v slovenskem prevodu ter vas prosim, da besede Kristusovega namestnika spoštljivo poslušate in jih z otroško pripravljenostjo sprejmete. Okrožnica se glasi takole:

Častiti bratje, pozdrav in apostolski blagoslov!

Že večkrat, kakor nedavno v okrožnici »Divini Redemptoris« (A. S. 1937, zvezek XXIX., str. 65) smo izrekli, da zoper vedno večje hude stiske našega sedanjega časa ni najti drugega zdravila, kakor v vrnitvi h Kristusu in njegovim svetim zapovedim. Kajti On edini »ima besede večnega življenja« (prim. Jan 6, 69); in ne morejo ne zasebniki in ne svetna družba, ako zanemarjajo Boga in božje zapovedi, ničesar ustvariti, kar bi polagoma žalostno ne razpadlo.

Kdorkoli pa pazljivo premišljuje zgodovino katoliške Cerkve, lahko spozna, da je z mnogimi srečnimi dogodki v katoliški Cerkvi združena pomoč Device božje Porodnice. Ko so močno nastopajoče zmote skušale raztrgati trdno oblačilo Cerkve in preobraziti ves katoliški svet, so se naši očetje zatekali k pomoči Marije, »ki je premagala vsa krivoverstva na vsem svetu« (iz rimskega brevija); in od nje pridobljena zmaga je vrnila srečnejše čase. In ko je mrzka premoč mohamedanov, oprta na velika brodovja in močne vojaške sile, grozila evropskim narodom s porazom in sužnostjo, tedaj so na pobudo rimskega papeža kristjani vneto prosili nebeške pomoči; tako so bili premagani sovražniki in njihove ladje potopljene.¹ Kakor v javnih, tako so kristjani vseh časov tudi v zasebnih

¹ V pomorski bitki pri Lepantu ob vходу v Korintski zaliv je bilo dne 7. oktobra 1571 od krščanskega brodovja premagano močnejše turško brodovje. Bilo je prav isti dan, ko so na opomin papeža Pija V. bratovščine sv. rožnega venca molile za zmago krščanskega orožja. — Dne 12. septembra 1683 pa je bila premagana pred Dunajem turška vojska 200.000 mož. Zaradi te zmage je papež Inocencij XI. določil praznik Imena Marijinega za ves svet. — Op. Šk. I.

zadevah Marijo ponižno prosili, naj jim milostno pomaga, naj jim v dušnih in telesnih bridkosti izprosi olajšavo in zdravilo. In v resnici nikoli niso oni, ki so jo v pobožni in zaupni molitvi klicali, zastonj želeli njene vse-mogočne pomoči.

V našem sedanjem času pa verskemu in javnemu življenju ne groze nič manjše nevarnosti. Kajti odtod, da premnogi zanemarjajo ali naravnost zametujejo najvišje in večne zapovedi ukazujočega in prepovedajočega Boga, prihaja, da se slabi krščanska zavest, da v dušah vera pojema ali popolnoma ugasne, da se končno omajejo in žalostno porušijo celo temelji človeške družbe. Zaradi tega lahko vidimo, kako se na eni strani družabni stanovi ponekod strastno med seboj bojujejo, oni namreč, ki žive v vsem izobilju z onimi, ki morajo z vsakdanjim delom služiti kruh sebi in svojim. V nekaterih deželah, kakor vsi vemo, je prišlo tako daleč, da je uničena osebna lastnina in da so vse dobrine prišle v skupno posest. Na drugi strani pa ne manjka ljudi, ki obožujejo in nad vse povzdigujejo državno moč, ki oznanjajo, da je treba z vsemi silami utrditi državni red in državno oblast in da hočejo na ta način streti strašne nauke komunizma; toda, ko zametujejo luč evangelskega nauka, se trudijo na novo oživiti poganške zmote in način takega življenja. Tem se pridružuje ona pretkana in pogubna družba tistih, ki tajé in sovražijo Boga, in se ponašajo s tem, da so sovražniki božji; ti se povsod vmešavajo, odrekajo vero vsem veroizpovedim, trgajo vero iz src ljudi ter uničujejo božjo in človeško pravico. In ko zasmehujejo upanje na nebeško plačilo, da si skušajo priboriti namišljeno zemeljsko srečo ali z nasiljem, ali z zmedami in državnimi prevrati ali z državljansko vojno. Na ta način predrzno in lahkomišljeno pripravljajo popoln razpad vsega reda.

Vkljub temu pa, častiti bratje, da živimo v toliko in tako velikih neprilikah in se moramo celo bati v prihodnosti še hujšega, nam ne sme upasti pogum, ne smemo izgubiti upanja in zaupanja, ki se naslanja edino na Boga. On namreč, ki je ustvaril ljudi ozdravljive (prim. Modr 1, 14), brez dvoma ne bo zapustil onih, ki jih je odrešil s svojo dragoceno krvjo; ne bo zapustil svoje Cerkve. Toda, kakor smo že v začetku rekli, poslužujmo se kot prijetne priprošnjice in zavetnice pri Njem, preblazene Device Marije, kajti, da rabimo besede sv. Bernarda, »je volja njega, da imamo vse po Mariji« (govor za Rojstvo D. M.).

Izmed raznih pobožnosti, ki z njimi koristno častimo Mater božjo, zavzema posebno odlično mesto Marijin rožni venec. To mora biti znano vsakemu kristjanu. Ta način molitve, ki ga imenujejo nekateri »psalterij Device Marije« ali »brevir evangelija in krščanskega življenja«, je naš prednik blaženega spomina Leon XIII. opisal z naslednjimi tehtnimi besedami in ga močno priporočil takole: »Čudovit venec, spleten iz angelovega pozdrava, vmes Gospodova molitev, zvezan z dolžnostjo premišljevanja, to je odličen način molitve ... in za dosego nesmrtnega življenja prav posebno koristen« (Acta Leonis, 1898, zvezek XVIII, str. 154, 155). To je jasno razvidno že iz samih cvetic, iz katerih je spleten ta duhovni venec. Katere bolj prikladne, dà, božanske molitve bi se pač mogle najti? Prva v resnici je ona, ki je na prošnjo učencev: »Uči nas moliti!« (Luk 11, 1) prišla iz ust Zveličarja, ona presveta molitev, ki skrbi, v kolikor je od nas odvisno, za čast božjo, pa se tudi ozira na vse naše telesne in duševne potrebe. In res, kako bi nam večni Oče, ko ga prosimo z besedami njegovega Sina, mogel odtegniti svojo pomoč?

Druga molitev je angelski pozdrav, ki se začneja s slavošpevom nadangela Gabriela in sv. Elizabete in končuje z ono nežno prošnjo, ki z njo prosimo pomoči preblazene Device zdaj in ob naši smrtni uri. Tem

molitvam, ki jih izgovarjamo z jezikom, se pridružuje premišljevanje svetih skrivnosti, ki nam tako živo predočujejo radost, žalost in zmago-slavje Jezusa Kristusa in njegove Matere, da moremo iz tega zajemati v svojih težavah polajšanje in tolažbo. Vzpodbuja nas to tudi, da posnema-joči najsvetejši zgled zahrepenimo po višjih stopinjah čednosti in s tem po sreči večne domovine.

Brez dvoma, častiti bratje, lahek je ta način molitve, prikrojen za vse, za neuke in za izobražence, ki ga je sv. Dominik čudovito razširil, ne brez nagiba božje Porodnice in brez višjega opomina; zato so daleč od pota resnice zašli oni, ki to molitev zametajo, češ da je dolgočasno ponavljanje vedno istih besed, in ki naj se prepusti samo otrokom in ženicam. Temu nasproti je pa treba najprej premisliti, da pobožnost, enako kakor ljubezen, četudi prav pogosto ponavljata iste besede, vendar ne ponavljata istih stvari, ampak izražata vedno kaj novega, kakor to odgovarja čustvu ljubezni. Razen tega seveda zahteva in diha ta način molitve tudi evangelsko preprostost in sklonjenost duše; če to zametu-jemo, nas pa pouči sam božji Zveličar, da ne bomo dosegli nebeškega kraljestva. »Resnično, povem vam: Ako se ne spreobrnete in ne posta-nete kakor otroci, ne pridete v nebeško kraljestvo« (Mat 18, 3). In ven-dar, čeprav se od napuha prevzeti svet norčuje iz Marijinega rožnega venca in ga zaničuje, je bila ta molitev neštetim množicam najsvetejših ljudi vseh starosti in vseh stanov ne le priljubljena in so jo zato pobožno molili; bila je tudi v vseh časih najmočnejše orožje zoper hudobnega duha, pripomoček za ohranitev neomadeževanega življenja, za hitrejšo dosego čednosti, za pridobitev miru ljudem. Ni tudi manjkalo po svojem znanju in modrosti najodličnejših mož, ki vkljub zaposlenosti v svojem študiju in raziskavanju naravnih stvari niso nikdar zagrešili, da bi minul dan, ko ne bi bili klečé pred njeno podobo Marije pobožno po-častili s sv. rožnim vencem. Tudi kralji in prvaki držav, dasi so bili polni raznih skrbi in posvetnega dela, so imeli za svojo sveto dolžnost, da so opravljali to molitev. Tako se ta skrivnostni venec ni gibal in premikal le v rokah neukih in revnih ljudi, ampak je v čast vsem ljudem, kate-regakoli stanu so.

Nočemo, da bi tu ne omenili, da je sama najsvetejša Devica v naših časih ta način molitve močno priporočila, ko se je prikazovala v lurški votlini in nedolžno deklico s svojim zgledom učila moliti rožni venec. Zakaj bi torej ne upali vsega, če pravilno, če sveto, kakor se spodobi, nebeško Mater na ta način prosimo?

Zelimo pa, častiti bratje, da bi se to godilo še z večjo vnemo zlasti v letošnjem mesecu oktobru, in to od vseh vernikov, bodisi v cerkvah, bodisi doma. To naj bi se zgodilo v tem letu zlasti s tem namenom, da bi sovražniki božjega imena, ki taje večnega Boga in ga predrzno zani-čujejo, ki ovirajo prostost krščanske vere in Cerkve, ki nameravajo ne-smiselno ustavljajoč se vsem božjim in človeškim pravicam pahniti v raz-sulo in pogubo človeški rod, da bi ti sovražniki po premogočni priprošnji Device Marije vendar spregledali, se spokorili in se izročili zvestemu varstvu Marijinemu. Ona, ki je zmago-slavno prepodila grde zmote Albi-gencev² iz krščanskih dežel, ona naj bi na naše pobožne prošnje od-vrnila tudi nove zmote, zlasti komunistov, ki obujajo na več načinov

² Albigeni so bili krivoverci srednjega veka (12. in 13. stoletje) imeno-vani po južnofrancoskem mestu Albi. Učili so: Tvarni svet je ustvaril hudobni bog. Zametali so Cerkev, zakramente, osebno lastnino, zakonsko zvezo, prisego, vstajenje teles, pekel itd. — Opomba Škof. lista.

in radi raznih zločinov spomine na stare zmote. In kakor je bil za časa križarskih vojsk en glas vse Evrope, ena in ista molitev, tako naj se v sedanjem času po vsem svetu, v mestih, trgih in vaseh, da, v zadnjih zaseljih, z združenimi srci in močmi iskreno prosi Mati božja Marija, da bi bili premagani sovražniki krščanske in človeške omike, in da bi utrujenim in zaskrbljenim narodom zasvetil pravi mir. Ako se bo to godilo od vseh, v pravem duhu, z največjim zaupanjem in gorečo pobožnostjo, smemo upati, da bo preblažena Devica, kakor v prejšnjih časih, tudi zdaj od božjega Sina izprosila, da bodo viharji valovi popustili, se zmanjšali in umirili. Tako bo tej pohvale vredni krščanski molitvi sledila sijajna zmaga.

Marijin rožni venec pa ni le močno orožje zoper sovražnike božje in neprijatelje vere, ampak vzbuja in zasaja v srca tudi evangelske čednosti. Predvsem daje hrano katoliški veri, ki se s premišljevanjem svetih skrivnosti izredno poživi, in obrača pogled na božje razodele resnice. To je, kakor lahko vsakdo spozna, v naših časih potrebno, ko ne malo tudi vernikov ne mara več duhovnih stvari in jim krščanske resnice niso več po godu.

Upanje tudi na neminljive dobrine poživi ta molitev, ko nam zmago-slavje Jezusa Kristusa in njegove Matere, ki ga premišljujemo v tretjem delu sv. rožnega venca, odpira nebo in nas vabi, da si pridobimo večno domovino. In ko je dandanes tako veliko poželenje po svetnih stvareh vžgalo srca ljudi, ko vsak dan bolj in bolj raste pohlep po opotečem bogastvu in minljivih nasladah, je koristno, da se opominjajo ljudje na nebeške zaklade, »katerim se tat ne približa in jih molj ne razjé«, (Luk 12, 33) in na dobrine, ki bodo na veke trajale.

In ker je v mnogih oslabela in omrznila ljubezen, kako bi se v nas vseh, ko s sočutjem premišljujemo muke in smrt Zveličarja ter trepet prežalostne njegove Matere, ne vžgala ljubezen do Jezusa in Marije? Iz te božje ljubezni se bo tudi rodila bolj vneta ljubezen do bližnjega, ako resno premišljujemo, koliko truda in trpljenja je prestal Gospod Jezus Kristus, da bi vsi spet pridobili izgubljeno dediščino božjih otrok.

Bodi vam, častiti bratje, na srečo, da se bo tako sadonosni način molitve od dne do dne bolj razširjal, da ga bodo vsi visoko cenili, in da bo pomnožil pobožnost pri vseh. Vedno globlje in bolj jasno naj se po vas in po onih, ki vam pomagajo pasti izročeno vam čredo, odpira slava in korist sv. rožnega venca. Iz njega naj dobiva mladina moč, da bo mogla zatirati v sebi vzbujajoče se grešne strasti, in da bo v varnosti ohranila čistost duše nedotaknjeno. Iz njega naj dobivajo pokoj, tolažbo in mir starčki v svojih težavah in bridkostih. One pa, ki delujejo v Katoliški akciji, naj sv. rožni venec spodbuja, da se bodo živahneje in marljiveje posvetili temu delu. Onim, ki so v žalosti in nevarnosti — zlasti oni, ki so na smrtni postelji — pa naj podeli sv. rožni venec olajšavo in jim vnema upanje na večno zveličanje.

Na poseben način pa naj bodo očetje in matere tudi v tej stvari zgled svojim otrokom; zlasti ko se na večer po dnevnem trudu in delu zberó vsi v domači hiši, tedaj naj otroci pod vodstvom staršev pred podobo nebeške Matere skupno, združeni v veri in v srcih, odmolijo sv. rožni venec. Prelepa je ta navada in nad vse koristna; in ni dvoma, da bo prinesla blažen mir v družinsko življenje in nebeške darove. Zaradi tega, ko imamo prav pogosto priliko, da prihajajo k Nam novoporočenci, jih očetovsko nagovarjamo, jim darujemo rožne vence in to molitev močno priporočamo. Ponovno jih, sklicujoč se tudi na Naš lastni zgled, opominjamo, naj noben

dan, četudi imajo še toliko skrbi in jih tare utrujenost, ne opuste te molitve.

Iz teh vzrokov, častiti bratje, smo imeli za primerno, vas in po vas vse vaše s poudarkom opozoriti na to sveto molitev in ne dvomimo, da boste temu Našemu priporočilu radi, kakor vselej, ustregli in da boste želi bogate sadove. Še nekaj je, kar Nam je ob spisovanju te okrožnice pri srcu: želimo namreč, da bi se vsi Naši v Kristusu sinovi z Nami vred iskreno zahvalili sveti Mariji božji, da se je srečno izboljšalo Naše zdravje. To pripisujemo, kakor smo ob dani priliki že zapisali (prim. pap. pismo kardinalu E. Pacelliju, Osservatore Romano, 5. sept. 1937, št. 207) priprošnji lizijske device, sv. Terezije Deteta Jezusa; vemo pa tudi, da nam dobri, sveti Bog daje vse po rokah Device Marije.

In slednjič, ko se je nedavno v javnem tisku preblazeni Devici zgodila z brezvestno drznostjo strašna sramotitev, se ne moremo zadržati, da ne bi s škofi in ljudstvom onega naroda, ki časti Marijo kot »Kraljico Poljske« ne dali tej vzvišeni Kraljici dolžnega zadoščenja in da ne bi vsemu katoliškemu svetu z žalostjo in pravičnim srdom povedali o tem bogoskranskem zločinu, ki se je pri tako omikanem narodu dogodil brez kazni.

Kot zagotovilo nebeških milosti in v dokaz Naše očetovske naklonjenosti podelimo iz srca vam, častiti bratje, kakor tudi čredi, ki je vsakemu izmed vas izročena, v Gospodu apostolski blagoslov.

Dano v gradu Gandolfu pri Rimu, dne 29. septembra, na god svetega Mihaela, nadangela, l. 1937, v 16. letu našega pontifikata.

Papež Pij XI.

Naročam, naj se ta okrožnica prebere vernikom s prižnice, in sicer, kjer se obhaja rožnovenska pobožnost v oktobru, še ta mesec; kjer pa je pobožnost rožnega venca prenesena, pred njenim začetkom.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1937.

† Gregorij,
škof.

79.

Pravila lastnih organizacij SKA.

PRAVILA ZVEZE KATOLIŠKIH NAMEŠČENK.

Značaj in namen.

Člen 1. Zveza katoliških nameščenk je organizacija Katoliške akcije. Zanj veljajo pravila Slovenske Katoliške akcije in ta pravila.

Člen 2. Zveza katoliških nameščenk vodi apostolsko delo med dekleti svojega okolja in jih šola zanj.

Člen 3. Zveza katoliških nameščenk praznuje kot posebna praznika praznik Kristusa Kralja in praznik Marijinega Oznanjenja.

Člen 4. Namen Zveze katoliških nameščenk je:

a) izoblikovati po verskih in нравnih načelih dekleta, ki bo modra, značajna, močne volje in čista; požrtvovalna in usmiljena za duhovno bedo drugih;

ki bo svoj poklic krščansko pojmovala;

ki bo nadnaravno mislila, živela stalno v milosti božji ter skušala v sebi in drugih upodobiti Kristusa;

b) osvojiti dekleta za Kristusovo kraljestvo; prepojit s Kristusovim duhom njihovo osebno in domače življenje ter vse njihovo okolje.

Člen 5. Temeljne naloge Zveze katoliških nameščenk so:

a) Vse delo in življenje nadnaravno usmerjati.
b) Mišljenje članic očiščevati od sodobnih zmot in izgraditi v njih močno katoliško načelnost.

c) Buditi in šolati vest zlasti v stvareh, kjer so sodobne zmote in zablode otopile moralno čutenje; gojiti krščanski idealizem proti življenjskemu materializmu.

d) Izgraditi polno uspešno organizacijo in jo ohranjati na višini.

e) Izšolati čim več voditeljic za lastno organizacijo.

f) Šolati za akcijo v poklicnem in družinskem okolju.

g) Vršiti notranjo akcijo med lastnimi članicami, zunanjo pa med nečlanicami.

h) Priprava za lasto družinsko življenje.

i) Pridobivati družine iz svojega okolja za Kristusa in Cerkev.

Sredstva.

Člen 6. Sredstva so nadnaravna in naravna, duhovna in gmotna, zlasti:

a) Zaupanje v Boga in njegovo pomoč pri delu v Katoliški akciji; molitev, prejemanje zakramentov; oblikovanje lastnega značaja pod vodstvom posebnega duhovnega voditelja; duhovne vaje in obnove; zgled; žrtvovanje in zadoščevanje za druge;

b) spoznavanje verskih in нравnih načel ter proučevanje socialnih vprašanj;

c) preizkušene propagandne, organizatorne in delovne metode sploh;

d) seje in sestanki, krožki in tečaji, predavanje, gojenje plemenite družabnosti in prireditve;

e) skrb za telesno zdravje, moč in delovno zmožnost članic;

f) knjižnice, izdajanje publikacij;

g) članarina, podpore, volila in drugi dohodki.

Članstvo in ustroj.

Člen 7. V Zvezi katoliških nameščenk je včlanjena ženska mladina do poroke.

Članice sprejema odsekovni svet.

Člen 8. Zveza katoliških nameščenk se deli na dve škofijski podzvezi; škofijska podzveza se deli na pokrajinska okrožja, ta pa na krajevne odseke. Odsek se deli na oddelke, kakor določa poslovnik.

Člen 9. Organi Zveze katoliških nameščenk so: zvezni, škofijski, pokrajinski in krajevni odbori, sveti in občni zbori.

V Rogasški Slatini, dne 24. septembra 1937.

† Ivan J. Tomažič,
škof lavantinski.

† Gregorij Rožman,
škof ljubljanski.

PRAVILA ZVEZE MLADIH KATOLIŠKIH DELAVK.

Značaj in namen.

Člen 1. Zveza mladih katoliških delavk je organizacija Katoliške akcije. Zanj veljajo pravila Slovenske Katoliške akcije in ta pravila.

Člen 2. Zveza mladih katoliških delavk vodi apostolsko delo med mladimi delavkami in jih šola zanj.

Člen 3. Zveza mladih katoliških delavk praznuje kot posebna praznika praznik Kristusa Kralja in praznik Marijinega Oznanjenja.

Člen 4. Namen Zveze mladih katoliških delavk je:

a) izoblikovati po verskih in nravnih načelih delavko, ki bo modra, značajna, močne volje in čista; požrtvovalna in usmiljena za duhovno bedo drugih;

ki bo delo krščansko pojmovala;

ki bo nadnaravno mislila, živela stalno v milosti božji ter skušala v sebi in drugih upodobiti Kristusa;

b) osvojiti delavke za Kristusovo kraljestvo;

prepojit s Kristusovim duhom njihovo osebno in domače življenje ter vse delavsko okolje.

Člen 5. Temeljne naloge Zveze mladih katoliških delavk so:

a) Vse delo in življenje nadnaravno usmerjati.

b) Mišljenje članice očistiti od sodobnih zmot in izgraditi v njih močno katoliško načelnost.

c) Buditi in šolati vest zlasti v stvareh, kjer so sodobne zmote in zablude otopile moralno čutenje; gojiti krščanski idealizem proti življenjskemu materializmu.

d) Izgraditi polno uspešno organizacijo in jo ohranjati na višini.

e) Izšolati čim več voditeljic za lastno organizacijo.

f) Šolati za akcijo v delavskem in družinskem okolju.

g) Vršiti notranjo akcijo med lastnimi članicami, zunanjo pa med nečlanicami.

h) Priprava za lastno družinsko življenje.

i) Pridobivati delavske družine za Kristusa in Cerkev.

Sredstva.

Člen 6. Sredstva so nadnaravna in naravna, duhovna in gmotna, zlasti:

a) Zaupanje v Boga in njegovo pomoč pri delu v Katoliški akciji, molitev, preijemanje zakramentov; oblikovanje lastnega značaja pod vodstvom posebnega duhovnega voditelja; duhovne vaje in obnove, zgled; žrtvovanje in zadoščevanje za druge;

b) spoznavanje verskih in nravnih načel ter proučevanje socialnih vprašanj;

c) preizkušene propagandne, organizatorne in delovne metode sploh;

d) seje in sestanki, krožki in tečaji, predavanja, gojenje plemenite družabnosti in prireditve;

e) skrb za telesno zdravje, moč in delovno zmožnost članice;

f) knjižnice, izdajanje publikacij;

g) članarina, podpore, volila in drugi dohodki.

Članstvo in ustroj.

Člen 7. V Zvezi mladih katoliških delavk je včlanjena ženska delovna mladina od 14. do 25. leta ali do poroke.

Članice sprejema odsekovni svet.

Člen 8. Zveza mladih katoliških delavk se deli na dve škofijski podzvezi; škofijska podzveza se deli na pokrajinska okrožja, ta pa na krajevne odseke. Odsek se deli na oddelke, kakor določa poslovnik.

Člen 9. Organi Zveze mladih katoliških delavk so: zvezni, škofijski, pokrajinski in krajevni odbori, sveti in občni zbori.

V Rogaški Slatini, dne 24. septembra 1937.

† Ivan J. Tomažič,
škof lavantinski.

† Gregorij Rožman,
škof ljubljanski.

PRAVILA ZVEZE KATOLIŠKIH DIJAKINJ.

Značaj in namen.

Člen 1. Zveza katoliških dijakinj je organizacija Slovenske Katoliške akcije. Zanje veljajo pravila Slovenske Katoliške akcije in ta pravila.

Člen 2. Zveza katoliških dijakinj vodi apostolsko delo med dijakinjami in jih šola zanj.

Člen 3. Zveza katoliških dijakinj praznuje kot svoja posebna praznika praznik Kristusa Kralja in praznik Marije dobrega sveta.

Člen 4. Namen Zveze katoliških dijakinj je:

a) izoblikovati po verskih in nravnih načelih novo dijakinjo, ki bo modra, značajna, močne volje in čista; požrtvovalna in usmiljena za duhovno bedo drugih;

ki bo študij krščansko pojmovala;

ki bo nadnaravno mislila, živela stalno v milosti božji ter skušala v sebi in drugih upodobiti Kristusa;

b) osvojiti dijakinje za Kristusovo kraljestvo;

prepojit s Kristusovim duhom njihovo osebno in domače življenje ter vse lastno okolje.

Člen 5. Temeljne naloge Zveze katoliških dijakinj so:

a) Vse delo in življenje nadnaravno usmerjati.

b) Mišljenje članic očistiti od sodobnih zmot in izgraditi v njih močno katoliško načelnost.

c) Buditi in šolati vest zlasti v stvareh, kjer so sodobne zmote in zablude otopile moralno čutenje; gojiti krščanski idealizem proti življenjskemu materializmu.

d) Izgraditi polno uspešno organizacijo in jo ohranjati na višini.

e) Izšolati čim več voditeljic za lastno organizacijo in potem za druge organizacije Katoliške akcije.

f) Šolati za akcijo v lastnem okolju.

g) Vršiti notranjo akcijo med lastnimi članicami, zunanjo pa med nečlanicami.

Za akademkinje še posebej:

h) Proučevati katoliška načela s posebnim ozirom na znanstvene panoge univerze; usmerjati znanstveno udejstvovanje proti zmotam komunizma, kapitalizma in pretiranega nacionalizma, proučevati temelje in praktične možnosti novega krščanskega reda v družbi in državi.

i) Priprava za lastno družinsko življenje.

Sredstva.

Člen 6. Sredstva so nadnaravna in naravna, duhovna in gmotna, zlasti:

- a) Zaupanje v Boga in njegovo pomoč pri delu v Katoliški akciji; molitev, prejemanje zakramentov; oblikovanje lastnega značaja pod vodstvom posebnega duhovnega voditelja; duhovne vaje in obnove; zgled, žrtvovanje in zadoščevanje za druge.
- b) študij;
- c) preizkušene propagandne, organizatorne in delovne metode sploh;
- d) seje in sestanki, krožki in tečaji, predavanja, gojenje plemenite družabnosti, prireditve in taborjenja;
- e) skrb za telesno zdravje, moč in delovno zmožnost članic;
- f) knjižnice, izdajanje publikacij;
- g) članarina, podpore, volila in drugi dohodki.

Članstvo in ustroj.

Člen 7. Članice so dijakinje srednjih šol in univerz.

Članice sprejema pri akademkinjah odsekovni odbor z dvetretjinsko večino, pri srednješolkah odsekovni odbor z navadno večino; sprejem mora potrditi pristojni podzvezni odbor.

Člen 8. Zveza katoliških dijakinj se deli na dve podzvezi: akademsko in srednješolsko.

Člen 9. Akademsko podzvezo se deli na fakultetne odseke.

Člen 10. Srednješolska podzveza se deli na odseke po zavodih; odseki se delijo na oddelke, kakor določi poslovnik. Dijaški vzgojni zavodi imajo po potrebi lastne skupine; enako dijakinje, ki se v šolo vozijo.

Ostali organi.

Člen 11. Organi Zveze katoliških dijakinj so zvezni, podzvezni in krajevni odbori, sveti in občni zbori.

V Rogaški Slatini, dne 24. septembra 1937.

† Ivan J. Tomažič,
škof lavantinski.

† Gregorij Rožman,
škof ljubljanski.

Št. 4851.

80.

Župnijski arhivi.

Na prošnjo g. univ. prof. M. Kosa in hon. škof. arhivarja prof. M. Miklavčiča naroča ordinariat vsem župnim uradom, ki hranijo v svojih arhivih listine iz pred leta 1500., da sporoče na ordinariat v teku enega meseca:

1. število listin v originalu in v prepisu;
2. datum izdaja in izdajatelja originalne listine;
3. kratek izveček vsebine, če listina še ni bila objavljena;
4. če je katera izmed listin že bila objavljena, je treba navesti, kje je tiskana; točki 2. in 3. v tem primeru odpadeta.

Ker gre za seznam vseh ohranjenih, zlasti pa znanosti doslej nepoznanih listin, je treba čim točneje označiti prav te, še ne natisnjene listine. — Če kateri izmed župnih uradov te naloge sam ne more izvršiti, naj sporoči čim prej vsaj: 1. koliko listin ima v arhivu, 2. koliko od teh je originalnih, 3. od kod je napravljen prepis drugih listin.

Župni uradi župnij, ki so nastale po l. 1782., niso dolžni poslati poročila, razen če imajo slučajno tudi oni take listine. Posebno nujno so naprošeni za odgovor župniki tistih starih župnij, ki še nimajo tiskane zgodovine. Odgovore naslovite na ordinariat.

V Ljubljani, dne 4. oktobra 1937.

† Gregorij,
škof.

81.

Addenda in Directorio liturgico.

Die 13. Nov., Sabb.: Vesp. de Dom. seq. (ut in Dir.), com. praec., B. Nicolai Tavelić M. (Or. ppr. ut infra), S. Josaphat Ep. M. (Ant. et V. ex 2. Vesp.) et S. Didaci (Ant. *Euge serve*, V. *Amavit*); Compl. Sabb.

Die 14. Nov. Dom. XXVI p. Pent. (6. p. Epiph. et 4. Nov.): De ea (ut in Dir.); ad Ld. com. B. Nicolai Tavelić M. et S. Josaphat Ep. M. (Ant. et V. ex 1. Vesp.). In M. 2. Or. B. Nicolai (Or. ppr. ut infra, *Secreta et Postcomm.* ex M. *Laetabitur*, de coi un. Mart.). 3. Or. S. Josaphat. — Vesp. de Dom., com. seq., S. Alberti Ep. C. D. (Ant. *O Doctor*), B. Nicolai M. et S. Josaphat (Ant. de Ld., V. ex 1. Vesp.).

Oratio: Deus, qui beatum Nicolaum fidei propagandae zelo et martyrii palma gloriosum effecisti: praesta quaesumus, ut ejus exemplo et intercessione viam mandatorum tuorum currentes, aeternae vitae bravium accipere mereamur. Per Dominum.

82.

Razne objave.

Škofijski arhiv. Arhivar je obiskovalcem na razpolago v sredo vse dopoldne, druge dni pa le ob tehile urah: ponedeljek 8—10, torek pol 10 do 12, četrtek pol 10 do 12, petek 8—10, sobota 8 do pol 11.

Karitativna nedelja bo letos dne 7. novembra. Vsi župni uradi se opozarjajo na določila v Škof. listu 1934, str. 71. Osnutek za cerkveni govor bo pravočasno razposlan.

Formularji za brevir in misal za praznik bl. Nikolaja Tavelića se dobe v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Podobar Josip Grošelj v Selcih nad Škofjo Loko ima na prodaj 60 cm visok korpus za križ. Ker je podobar v visoki starosti in bolan, se nakup toplo priporoča.

83.

Slovstvo.

Misijonska molitvena ura za misijonsko nedeljo, primerna tudi za molitveno uro ob kvatrnih nedeljah. Priredil in založil Karmel na Selu v Ljubljani. 1936. Cena izvodu 2 din. Pri večjem številu 25% popust. — Knjižico toplo priporočamo vsem župnim uradom, da si jo pravočasno naroče ali na Selu ali v Misijonski pisarni v Ljubljani, Semeniška ul. 2.

Knjižice salezijanske družbe: št. 92: Odpustki; št. 93: Misijoni. — Priporočamo.

Št. 4918.

84.

Konkurzni razpis.

S tem se razpisuje zaradi resignacije dosedanjega župnika izpraznjena župnija Zagradec v žužemberški dekaniji.

Pravilno opremljene prošnje je nasloviti in poslati na škofijski ordinariat v Ljubljani.

Rok za vlaganje prošenj se zaključi dne 15. novembra 1937.

V Ljubljani, dne 7. oktobra 1937.

† Gregorij,
škof.

85.

Škofijska kronika.

Teološka fakulteta. Za redna profesorja sta bila imenovana izredna profesorja: dr. Janez Fabijan in dr. Andrej Snoj; za izrednega profesorja: docent dr. Alojzij Odar; za honorarne nastavnike: dr. Alojzij Zupan za noetiko; dr. Ciril Potočnik za pastoralko in dr. Ignacij Lenček za moralko.

Podeljeni sta bili župniji: Vrhnika Janezu Burniku, župniku v Zg. Tuhinju, in Mokronog Cirilu Milavcu, kaplanu na Igu.

Prezentiran je bil za župnijo Stari trg ob Kolpi Alfonz Jarc, župni upravitelj na Sv. Planini.

Imenovan je bil za kuratnega beneficiata v Vogljah pri Kranju Josip Gnidovec, župnik v Zagradcu.

Premeščena sta bila kot kaplana: Jože Vovk z Dóbrove v Kranj in Franc Tom iz Cerkljan ob Krki na Dobrovo. — Dekreta Martina Starca za Kranj in Franca Toma za Št. Peter pri Novem mestu sta bila razveljavljena.

Promoviran je bil za doktorja teologije dne 30. septembra 1937 Peter Eržen, suplent-veroučitelj v Kočevju.

V I. letnik škof. duhovskega semenišča v Ljubljani so bili sprejeti sledeči abiturienti: Alojzij Avguštin, Valentin Bergant, Ivan Ferdin, Jožef Golé, Peter Golob, Franc Kastelic, Janez Kmet, Ciril Lavrič, Franc Lokar, Janez Ostronič, Franc Per, Jožef Perčič, Stanislav Perčič, Anton Polda, Leopold Povše, Božidar Slapšak, Vinko Šega, Matija Šink, Melhior Škoda in Alojzij Štrubelj (20).

Umrla sta: Martin Škerjanec, župnik v pok., v Kandiji pri Novem mestu dne 20. septembra 1937 v starosti 67 let, in p. Dionizij Dušej, O. F. M., v Kamniku dne 22. septembra 1937 v starosti 54 let. Naj v miru počivata!

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 9. oktobra 1937.

† Gregorij,
škof.

Jože Jagodic,
v. d. ravn.

Vsebina: 78. Okrožnica papeža Pija XI. »Ingravescentibus malis«. — 79. Pravila lastnih organizacij SKA. — 80. Župnijski arhivi. — 81. Addenda in Directorio liturgico. — 82. Razne objave. — 83. Slostvo. — 84. Konkurni razpis. — 85. Škofijska kronika.

Izdajatelj: Škofijski ordinariat (Ignacij Nadrah). — Odgovorni urednik: Jože Jagodic.
Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Karel Čeč.